

Szerkesztőségi iroda:
Nagybcskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP

Főszerkesztő: dr. Brájer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:
Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket
a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hir-
detési irodák. :: ::
Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap 6 u. 5 órakor

Nagybcskerek, 1915.

XLIV. évfolyam, 264. szám.

Csütörtök, november 18.

Az orosz hadszíntér.

Budapest, november 17. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától). Hivatalos jelentés:

Orosz hadszíntér:

Nincs ujság.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, nov. 17. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, nov. 17.
A nagy főhadiszállás jelenti:

Keleti hadszíntér:

Orosz torpedórombolók tegnap lötték a Kurland északi csucsán fekvő Petragget és az attól délnyugatra elterülő vidéket.

Egyébként a helyzet változatlan.

A szerbek üldözése.

Budapest, november 17. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától). Hivatalos jelentés:

Délkeleti hadszíntér:

A Szandzsák határán küzdő osztrák-magyar csapatok az utolsó montenegrói utóvédet is visszavetették a Limen túl.

A szerbek üldözése mindenütt folyik

A Sjenica felé előnyomuló osztrák-magyar hadoszlop küzdte az ellenséget a Javortól északra levő szlávosan védelt hegyi állásaiból.

Kövess tábornok német csapatot tegnap este Raskától fél napi járásra voltak.

Kursumlíjában utcai harcok fejlődtek.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

Budapest, november 17. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, nov. 17.
A nagy főhadiszállás jelenti:

Balkán hadszíntér:

A hegységben az üldözés tovább halad előre. A szerbek sehol sem voltak képesek említésreméltó ellentállást kifejteni, több mint 2000 fogoly, 1 géppuska és 2 ágyú maradt kezünkön.

Az olasz háború.

Budapest, november 17. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Hivatalos jelentés:

Olasz hadszíntér:

Tegnap a görzi szakaszon nem voltak nagyobb arányú gyalogsági harcok.

Az előző napokhoz arányítva, az olasz tüzérség is lényegesen kisebb tevékenységet fejtett ki.

A helyzet az egész délnyugati harcvonalon változatlan.

Tegnapelőtt egyik repülőgépraünk Bresclára bombákat dobott. A repülők erős tüzvésztt figyelhetek meg több ponton. Az összes repülőgépek rendben érkeztek vissza.

Höfer altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A nyugati hadszíntér.

Budapest, november 17. A „Torontál” eredeti távirata. (A miniszterelnökség sajtóosztályától.) Berlin, nov. 17.
A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A harc vonal elszigetelt pontjain folyt tüzérségi és aknaharcoktól eltekintve, semmi lényegesebb ujság nem történt.

HIREK.

Felhívás

a „Háborus anyavédelem“-re.

Nagybecskerek, nov. 18.

A Feministák Egyesületének nagybecskereki anya- és gyermekvédelmi bizottsága a következő felhívást bocsátja ki:

Immár második tele, hogy férfaink ott künn fegyverben állanak. Az itthon maradt anyákról, gyermekekről az itthon maradtaknak kell gondoskodniok. Különösen a felnevelendő nemzedekre kell gondot fordítanunk, hogy ne adjunk az országnak esenévészeket. Segíteniük kell az anyákat gyermekeik felnevelésében, táplálásában. A mai rettenetes drágaságban a szegény anyáknak az államsegély dacára nem telik annyi darab kenyérré, ahány száj kiált utána. De sokan vannak, akik nem jogosultak államsegélyre, kik családjikkal nyomorognak és a kétségbeesés szélén állanak. Legalább tejet adhatnának kicsinyeiknek! Legalább meleg szobában tarthatnák őket, míg maguk dolgok után látnak!

Ne feledkezzünk meg a sok nyomorgó, ványadt arcú, éhes, ruhátlan gyermekről, mentünk meg ahányat közülök csak lehet! Adakozzunk tőlünk telhetőleg arra, hogy ezeknek naponként legalább 1—2 pohár tej jusson!

Bizvást remélem, hogy lelkes közönségünk nem fog elzárkozni az „Ingyentej“ mozgalmától és könyörölni fog a szűkölködőkön!

Adományokat a „Torontál“ útján közönnel fogad és nyilvánosan nyugtázza a Bizottság.

Dr. Deliimanics Lajosné
elnök.

— **Erzsébet királyné emlékezete.** Holnap, pénteken, november hó 19-ikén Erzsébet napján néhai boldogemlékü Erzsébet királyné emlékeztetése a róm. kath. plébánia-templomban d. e. 10 órakor ünnepies gyászistentisztelet lesz, amelyre hivatalosak a hatóságok, testületek és intézetek.

— **A szabadliceum előadása.** November 21-ikén, vasárnap lesz a kulturregysület szabadliceumának harmadik előadása, amelyen dr. Stern Lázár ügyvéd lesz az előadó, aki rendkívül érdekességgű témáról fog előadást tartani. A jeles előadó ugyanis a háboru társadalmi következményeit fogja fejtegetni s e gazdag tárgyának megvilágítása méltán keltetheti föl a legszélesebb körű érdeklődést.

— **Izraelita istentisztelet.** A nagybecskereki izraelita templomban a péntek esti istentisztelet d. u. 4 órakor kezdődik.

— **Kegyeletes alapítvány a főgimnáziumnak.** Dr. Brájjer Lajos fiúmei lakos, lapszerkesztő, 1915 október 19-én levelet intézett a főgimnázium igazgatójához, melyben írja, hogy fia, ki a Lemberg melletti esatában 1915 július 2-án hősi halált halt, mielőtt még bevonult, végrendeletet hagyott hátra, melynek értelmében minden készpénzét és értékpapírjait két egyenlő részre osztva, a nagybecskereki és a fiúmei főgimnázium önképzőkörére hagyja. Kegyeletes cselekményének indítéka, hogy ezekben az intézetekben végezte középiskoláit. A jelzett készpénz és értékpapírok összegét az apa, dr. Brájjer Lajos kikerítette 1000 koronára, eszerint úgy a nagybecskereki, mint a fiúmei főgimnáziumra 500—500 korona névértékű 5 db hadikölcsönkötvényt 1915 október 30-án már meg is kapta. Az alapítvány kamatai kereskedelmi és mezőgazdasági kérdések megoldására tüzendő ki s címe „Ifj. Brájjer Lajos Litamai Arbutnot“. Az alapítvány szelvénykamat jövedelme (30 K) az alapító rendelkezése szerint minden évben azon tanulónak adandó ki, aki a nagybecskereki közs. róm. kath. főgimnázium önképzőkörében a vezető tanár által kitűzött kereskedelmi vagy mezőgazdasági tételre a legjobb dolgozatot nyújtja be. Az alapítványt a nagybecskereki közs. róm. kath. főgimnázium mindenkorai igazgatója kezeli. A nagybecskereki közs. róm. kath. főgimnázium igazgatósága az intézet nevében hálás szívvvel fogadja a nemes alapítványt és azt az alapító intencióhoz képest az utókorra kegyeletesen megőrzi. — **Igazgatóság.**

— **Adományok.** Ujabbban az ingyen-tejre Menezzer Lipót és neje 6 koronát, özv. Menezzer Ignácné 4 koronát, özv. Guttmann Jakabné és fiai cég, valamint a Torontáli Takaré- és Hitelbank 50—50 koronát, a Nagybecskereki jótékony nőegylet 20 K-t, dr. Pollák Győzőné 10 K-t adományozott lapunk útján, azonkívül a Nagybecskereki takarékpénztár az Anya- és gyermekvédő bizottságnak 10 K-t, a nagybecskereki jótékony nőegylet pedig a Iskolagyermekbarát-egyletnek 10 koronát adományozott.

— **A hadikölcsön.** A vármegyei központi hitelszövetkezethél az alábbi jegyzések történtek: Kistárnok község 50.000, Totth Lajos 15.000, N. N. 14.000, Sager Nándor és N. N. 12.000—12.000, Wehner J.-né 3000, Magyar Pire és Deutsch Zsigmond György 1000—1000 koronát jegyzett. Ezenkívül Szalay ref. lelkész ur buzdítására több törökbecsei lakos is jegyzett kölcsönöket a hitelszövetkezethél. Károlyi Miklós 9000, Kaszás Sándor 8000, Straub Katalin 3000, Hemrich Ferencné sz. Stolez Anna 2000, Szücs István 1050, Csányi Ferenc 1000, a törökbecsei olvasókör 600, Pataj Béla és Bauern Feind Antal 500—500, Csányi János és a Törökbecse-aracs olvasókör 400—400, Gruin Javica 100 koronát jegyzett.

A hitelszövetkezet a hadikölcsönök jegyzését még több napig nyitva tartja, mert számos bejelentett jegyzés különféle okoknál fogva keresztülvihető nem volt és így azoknak is, kik elhatározott jegyzéseik eszközlesztésétől lekéstek. Májukban áll a legközelebbi napokban a hitelszövetkezethél mulasztásukat helyrehozni.

Az Ipar- és kereskedelmi bank részvénytársaságnál történt jegyzések a III. hadikölcsönre szabad darabokban 149.500 K, zárolt darabokban 283.800 K, összesen 433.300 K-t tesz ki.

— **A zárdiskola hadikölcsönjegyzése.** A helybeli róm. kath. zárdai leánytanintézet növendékei tegnap jegyeztek 550 K-t, melyet gyűjtés által áldozhattak nemcsak a haza oltárára, hanem mely mindenkorra a tanintézetben marad „Hadikölcsön-alapítvány“ néven. Ez alapítvány évi kamatait hadiárvaik, majd pedig szegény iskolagyermekének segélyezésére fogja a tanintézet vezetősége felhasználni. A kettős, magasztos célt szolgáló alapítvány létrejöttéhez hozzájárultak osztályonként: Elemi magániskola I—II. oszt. 23.68 K, III—IV. oszt. 48.62 K. A népiskola I—II. oszt. 4.68 K, III—IV. oszt. 64.17 K, V. oszt. 12.10 K. A polg. isk. I. oszt. 38.44 K, II. oszt. 125.— K, III. oszt. 88.10 K, IV. oszt. 70.— K. Női keresk. szaktanfolyam 57.— K.

Ez alkalommal jegyzett a rk. zárdában fennálló Urleányok Mária Kongregációja gyűjtés útján 50 K-t, a Hölgyek Mária Kongregációja pedig pénztárából 200 K-t.

— **Torontáliak hősi halála.** A legújabbban megjelent 307. sz. hivatalos veszteségajstrom szerint a következő torontáliak hősi halált haltak: Balanszki Bogdán 29. gyezer. Mokrin. — Csernevkú Gracián 5. honv. gyezer. Sárafalva. — Gyukcs Szvetozár 13. honv. gyezer. Torontáldinnyos. — Krisán Péter 29. gyezer. Bárányos. — Lesel János 89. gyezer. — Petróvics Milorád 29. gyezer. Omlód. — Popov Vitályos 29. gyezer. Alsóaradi. — Rittinger Gáspár 13. honv. gyezer. Dócz. — Zeringer Mihály 29. gyezer. Gyér. — Zsirovics Márk 6. honv. gyezer. Perlasz.

— **A szegény gyermekekért.** A nagybecskereki Iskolagyermekbarát-egylet elnöksége a következő felhívással fordul a közönséghez:

A nehéz háborus viszonyok közepette együletünkre a szokottnál nagyobb feladat vár. A zord tél már küldi hirmőkeit, nemsokára ő maga is megjelenik. A vékony nyári ruhák lekivánczolnak a vézna testekről, a láb nem képes majd meztelen maradni. A szegény gyermekek száma

megnövekedett: nemcsak azok szorultak támogatásra, akik rendes körülmények között is annyira szűkölködők, hogy szüleitől nem részesülhetnek meleg ruházatban, nemcsak azok, akiknek apja hadba vonult, hanem azok is, akiknek keresetképes atyjuk, bár nem vonult hadba, a szomorú gazdasági viszonyoknál fogva kereset nélkül maradt. Mindezeknek iskoláztatása csak úgy lehetséges, ha a társadalom, mint eddig, nemes szívvvel hozzájárul ezeknek felruházásához. Együletünk ezért fordul eddigi pártfogóihoz, a könyörületes adakozókhoz, tegyék lehetővé, hogy céljának lehetőleg meg tudjon felelni, hogy felruházhassa a mezteleneket és meleg takaróval láthassa el az abban szűkölködőket. Nagybecskereken. 1915. évi október hó 10-én. — **Az elnökség.**

— **Köszönet.** A helybeli Benó-testvérek cég többrendbeli meleg téli alsóruhát küldött a Gyermekebarát-egyletnek a szegény iskolás gyermekek közt való kiosztás céljából. Az egylet elnöksége ezúton mond hálás köszönetet a nemeslelkű adományért.

— **Az idei Mikulás a rokkantaké.** Az idei Mikulásnak történelmi jelentőséget ad az Augustia-Alap országos akciója, amelynek az a célja, hogy Mikulás-ajándékaink vásárlásakor rokkant hőseinknek is ajándékozzunk néhány fillért. Az Augustia-alap — mint már jelentetük — Mikulás-bélyeget hozott forgalomba. A 10 és 20 filléres Mikulás-bélyegnek az a rendeltetése, hogy az idei Mikulás-ajándékoknak történelmi értéket szerezzen. Az idén minden hazafias magyar ember ilyen Mikulás-bélyeget ragaszt az ajándékára, vagy arra a csomagra, amelybe ajándékát teszi. Az Augustia-alap azzal a kéréssel fordul az ország jőszivű, hazafias közönségéhez, hogy már most vásárolja meg a Mikulás-bélyegeket, mert az alap csak annyi bélyeget nyomtat, amennyire megrendelést kap. A kereskedők és magánosok — akik ezzel a csekély áldozattal hozzájárulni akarnak a rokkant-ügy megoldásához — e hónap 25-ikéig rendeljék meg a Mikulás-bélyeget az Augustia-alap központi irodájában (Budapest, Károly-körút 3. sz.), mert a később érkező megrendeléseknek az alap már nem tud eleget tenni és így a rokkantak károsodnak a késedelemmel. A Mikulás-bélyeg teljes jövedelme a Nemzet Háza rokkantak otthonáé.

— **Tábori levél a harcéri tiszti „Menage“-ból.** A mai posta hozta szerkesztőségünkbe az alábbi jókedélyű tábori levelezőlapot, amelyet a harcéri tiszti menage személyné küldött. A levelezőlap így szól:

Tek, Torontál szerkesztőségének
Nagybecskerek.

Mink jól érezzük magunkat és iszszuk a vadkít. E sorok által óhajunk örvendetes viszontlátást izenni Oroszországból. Itten szép idők vannak, csak a muszka fázik. Tiszteletünket a szép

Telefon 130—30

Hadibiztosítást

kössön meglepően olcsó feltételek mellett:

Önmaga életére	Önt besorozták	
adósám: k életére	adósza . . .	
férjének életére	férje . . .	
fiának életére	fia . . .	
alkalmazottja életére	alkalmazottja . . .	

a Phönix biztosító társaságnál. Kötvényei akár a harcérien, akár egyebütt bekövetkezett halálesetre 20 000.— K-ig terjedő összeget biztosítanak. Rendes, mérsékelt díjszabás. (564-10-7) Orvosi vizsgálat nincsen. Biztosítás azonnal hatályba lép. Pótdíj nincsen.

Biztosítási díj egyszer és mindenkorra fizetendő. Eddigi hadibiztosítás összege 100,000.000 K. Felvilágosítást nyújt és ajánlatokat elfogad a

Phönix biztosító társaság

Hadibiztosítási osztálya

Budapest, V., Vilmos császár-ut 64. szám.

Telefon 130—30.

becskereki lányoknak. — Nov. 14. Aláírva: László Ferenc tizedes, főszakács, Schein Tamás alszakács, Satoriusz Antal kávé, Champier Miklós „Esszeugpuelő”, Szalin Pál papucsar, Szalin Ilava csapos, Quitter M. őrmester, Ziegler káplár, Neumann cukrász, Vince bácsi az öreg favágó.

— A novemberi országos vásár. Ma kezdődött a nagybecskereki novemberi országos vásár, amely vasárnapig tart. Ma az állatvásár indult meg, de bizony a rendkívül kedvezőtlen idő miatt a piac gyöngé volt.

— A szerelem bolondja. Ma este ismét egy nagyérdemű filmdrámát mutat be a Városi Mozi. „A szerelem bolondja” a címe a drámának, amely telve van izgalmas drámai jelenetekkel és nagyszerű főlvételekkel. Ugyancsak ma lesz a műsoron „A táncos Mária” című kitűnő vígjáték, amelyvel a fővárosi mezőkát is megelőzi a Városi Mozi.

— A Népirodából. Kezdő írodistanó állást keres. Cím a népirodában.

TAJÉKOZTATÓ.

Az ingyenes olvasóhelyiség és közkönyvtár nyitva van minden nap délután 5 órától este 10-ig. Vasár- és ünnepnapokon délután 2 órától este 10-ig. Könyvtára vasárnap szerda, péntek délután 5-7 óráig.

Városi ingyenes népkönyvtár. A volt esküdtzéki épületben. Nyitva naponként reggel 8-tól d. u. 2 óráig.

A „Magyarországi munkások rokkant- és nyugdíjgyűlése” nagybecskereki fiókja minden hó 1-je és 15-ike után eső vasárnapján fogadja el befizetéseket az Ellmer-féle helyiségben, d. u. 2-5 óráig. — A beiratások szintén ott eszközöltnék.

Diana sósborszesz

a legerősebb háziszor úgy belsőleg
cukorra cseppenként, mint külsőleg
bedörzsölésre. Hatása fájdalom-
csillapító, étvágyerjesztő, frissítő, hűsítő.

Ára 60 fillér.

Mindenütt kapható. Mindenütt kapható.

539-50.36

Irodalom, művészet.

** Katonai művészestély. Tegnap este folyt le a színházban a 29. gyalogezred altisztikara rendezte jótékonycélu művészestély. Az estélyre a színház színültig megtelt s a díszes közönség sorában megjelentek társadalmi életünk kitűnőségei dr. Dellimanics Lajos főispán, kormánybiztossal és Jankó Ágoston udvari tanácsos, alispánnal az élükön, valamint a helyben állomásozó tisztikar Tormássy Dezső ezredes, állomásparancsnok vezetésével. Az estélyt az ezred zenekara vezette be a Tannhäuser nyitányával, amelyet a zenekar Oberthor Prokop karnagy megszokott kitűnő vezetése mellett művészi szabotossággal adott elő. Utána Fröhmann E., a bécsi Stadttheater tagja szavalt hatással, majd Osztie István adta elő igen ügyesen Cyrano orrmonológját és más apróságokat magyarul. Erber Frigyes szépen énekelt, utána pedig Mison Lipót művészi hegedűjátéka következett. Ezután ügyes bohócjelenet volt, amire ismét az ezred zenekara szerepelt s Liszt magyar rapszódiaját játszotta tökéletes előadásban. Szabatos és hatásos énekszámot nyújtott a férfikar, amely nagyobbrészt az ezred egyéves önkénteseiből állott. A férfikar Beethowentől énekelt két szerzeményt magyarul. Végül Schmidt M., a gráci orfeum tagja mókázott jóízűen s egy német bohózat rekesztette be a kiválóan sikerült estélyt, amely szép jövedelmet hozott az ezred rokkant katonáinak fölsegítésére.

(*) Szemes Adolf új tankönyve. Szemes Adolfnak, a nagybecskereki polgári iskola jeles tanárának most újabb tankönyve jelent meg a Franklin-társulat kiadásában. Új tankönyve: Gyakorlati mérés tan II-ik része a polgári fiúiskolák, nevezetesen a második osztály számára. A tankönyvről a vallás- és közoktatási miniszterium tankönyvbíráló osztálya a többek között ezeket mondja:

„Szemes Adolfnak a polgári fiúiskolák második osztálya számára írt gyakorló mérés tan, tekintve kiváló módszerét és a polgári iskolai tanítás szempontjából eléggé nem méltányolható gyakorlati irányát, — a polgári iskolákra nézve határozottan nyereségnek mondható és vele tankönyveink száma nemcsak egygyel szaporodott, hanem egyszersmind értékben is gyarapodott. A könyv kiállítása teljes mértékben megfelel a jogos kívánalmaknak. Általában Szemes Adolf gyakorlati mérés tan egy módszer tekintetében, mint gyakorlati irányánál fogva, a közkezen forgó mérési könyvektől előnyösen különbözik, ezekkel szemben lényegesen haladást mutat.”

LEGÚJABB.

— Reggel érkezett távirataink. —

A bolgárok győzelmes harcai Monasztir felé.

Budapest, nov. 18. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Athénből sürgönyzik:

A szerbek helyzete a Babuna-szoronál három bolgár hadosztály támadása folytán veszedelmes. A szerbek a Koziak-magaslatot kiürítették.

Szófiából sürgönyzik: (Hivatalos.) A hadműveletek az egész fronton kedvezően folynak. Lebanénál 1700 szerbet elfoglunk.

Szalonikiból táviratozzák: A bolgárok Kicevo elleni támadás után visszavonultak a helység mögé. A rabrovo—valandovói szakaszon állandó harcok folynak.

Athénből sürgönyzik: Strumica irányában a bolgárok és franciák között nagy csata folyik.

A Corriere della Serának jelentik Florinából: (Florina a görög—szerb határon van.)

A bolgárok tizenhat napos harcok után elfoglalták a Babuna-magaslatokat, ami által Monasztir felé az út fölzsabotult. A Karakali- és Ricati-magaslatokért rettenetes harc folyik.

Mint Szófiából sürgönyzik, a bolgárok a franciákat a Vardarnyugati partján véresen visszaverték.

Orosz flotta a bolgár partok előtt.

Budapest, nov. 18. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Bukarestből sürgönyzik:

A bolgár partok előtt tizenhat egységből álló orosz flotta cirkál. Az Adeverul jelentése szerint a Fekete-tenger felől tegnap heves ágyuzást hallottak, amiből azt következtetik, hogy az orosz flotta és a bolgár parti ütegek között ágyuharc fejlődött.

Ágyuharc a besszarábiai határon

Budapest, nov. 18. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk:

Mint Czernovitzból sürgönyzik, a besszarábiai határon élénk ágyuharcok folynak.

Görögország és az entente.

Budapest, nov. 18. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Athénből sürgönyzik:

Görögország és az entente diplomatai között a garanciákra vonatkozó tárgyalások eddig eredménytelenek.

Angol államférfiak Párisban.

Budapest, nov. 18. A „Torontál” eredeti távirata. A sajtóbizottság jóváhagyásával jelenti tudósítónk: Párisból sürgönyzik:

Grey, lord George, Balfour és Asquith tegnap odaértek.

Hirdetések.

Irodista

614-2.1

nő vagy férfi, az összes irodai munkákban tökéletesen jártas, akinek legalább is néhány évi gyakorlata van,

mielőbbi belépésre kerestetik.

Csakis írásbeli ajánlatok, fizetési igényekkel kívántatnak.

ELSŐ MAGY. MECH. HÁLÓGYÁR

3-5 vagon babot
idei fehér

készpénzfizetés ellenében vesz:

Réti Simon

Temesvár—Józsefváros, Bem-u. 13. sz.

607-3.2

Nyomdásztanoncul

legalább két középiskolát jó eredménnyel végzett fiú heti-fizetéssel azonnal felvétetik

lapunk nyomdájában.

A botosi első számú községi

nagyvendéglő

1916. évi január hó elsejétől

= bérbeadandó. =

Feltételek megtudhatók

Torontálvármegye árvaszékénél

Nagybecskerek.

609-3.1

SZÁGGODA-MEGNYITÁS.

Alulírott tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy az

„OTTHON”-SZÁGGODÁT

NAGYBECSKEREKEN, A HUNYADI (FŐ-)UTRÁBAN MEGNYITOTTAM.

A legmodernebbül berendezett vendégszobák állnak az igen tisztelt vendégeim rendelkezésére, akiket pontos kiszolgálásról előre biztosíthatok.

Szives pártfogást kér
615-2.1

REMSING MÁTYÁS
szállodás.

Hirdetéseket jutányos árért közli a „Torontál”

politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legérdekesebb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálvármegyében

HELYBELI BESZERZÉSI FORRÁSOK.

Biztosítási ügynökségek:

Franz J. L. (Adria) Hunyadi-utca.
Hirtenstein Márk (Bécsi bizt.) Erzsébet-tér.
Magy.—Francia bizt. társ. József fhg-u.
Ifj. Rigó István (Első M. Alt.) Árpád-u. 21.
Steinitzer Géza (Ass. Generali) Gabona-tér.

Borbély és fodrász:

Ikity Dusan, Hunyadi-utca.
Nagyvinszky Iván, Hunyadi-u.

Butorgyár:

Bence A. és fia, Hunyadi-utca.

Cementgyár:

Özv. Gottmann Jakabné és fiai, Kültelek.

Cipőkereskedők:

Kertész A., Iskolaépület.
Wilhelm Ferenc, Hunyadi-utca 2.

Divatáruház:

Boskovits S. J., Hunyadi-utca 2.
Bukovác István, Hunyadi-utca.
Mesznik Imre, Pénzügyi palota.

Dobozgyár és műkönyvkötészet:

Schneider János, Aradáci-ut.

Drogueria:

Melkuhn Dezső, Hunyadi-utca.

Ékszerészek:

Mesznik R. özvegye, Hunyadi-utca.

Fényképész:

Oroszy Lajos, Korona-utca.

Férfiszabók:

Grünbaum Vilmos, Hunyadi-utca.
Kocsis É., Megyeház-utca, a m. kir. posta-
épülettel szemben.
Tóth József, Hunyadi-utca.

Fogműterem:

Buzolich József, Hunyadi-utca.

Fűszer- és esemegekereskedés:

Fendler József, Hunyadi-utca.

Gépjavitó műhely:

Bürger és Grünwald, Temesvári-u.

Gőzfűrés:

Engel Sámuel, Eötvös-utca.
Kereskedelmi részv.-társ. Eötvös-u.

Gyógyszertárak:

Kellner J. utóda Czika Jóló, Hunyadi-u.
Kollarich Gábor, Melenczei-utca.
Vági Sándor, szerb egyházpalota.

Hálógyár:

Csusner János.

Kalapkészítő:

Andresz A., Főtér, Bauer-ház.

Kalapraktár:

Sindelás Béla, Hunyadi-utca.

Kávéház:

Sólyom György, Klub-kávéház.

Kézműáru-, rövidáruüzlet:

Benó Testvérek, Hunyadi-utca.
Eisenstädter S. és társai, Hunyadi-utca.
Freund S. és fiai, Hunyadi-utca.
Stagelschmidt János, Hunyadi-utca.

Könyv-, zenemű- és papirkereskedés:

Almásy Elek, Hunyadi-utca.
Mangold Lipót, Hunyadi-utca.

Könyvkötészet:

Schneider Lajos, Megyeház-utca (Pest-
szállodával szemben).

Kőművesek:

Hoff N. és társa.
Mattern Mihály, Juranics-u.

Lakatosműhely:

Engel Ádám, Megyeház-utca.

Lisztkereskedés:

Klein Mór, Hunyadi-u.

Mészáros és hentes:

Prokisch Gyula, Hunyadi-utca.

Női kalapüzlet:

Tolvay Józsefné, Hunyadi-utca.

Ruhakereskedés:

Felsenstein Ferenc, Hunyadi-utca.
Goldschmidt Lipót, Hunyadi-utca.

Sírkőraktár és szobrászterem:

Tunner Alajos, Szerbtemplom-utca.

Szállító-cég:

Perl Mór, szerb egyházpalota.

Szállodák:

Beneth nagyszálló, Ferenc József-tér.
Korona-szálloda, Erzsébet-tér.
„Pest városához” c. szálloda, Megyeház-u.

Szeszgyár:

Lukács és társa, Kültelek.
Schwirtlich Alajos, Aradáci-utca.

Téglagyár:

Klein Bernát.

Temetkezési intézet:

Bence A. és fia.

Tűzifa-, épületfakereskedés:

Annau örökösök, Korona-utca.
Kurländer Imre, Aradáci-ut 1.

Uridivatáruház:

Liptay Dezső, Hunyadi-utca.

Vaskereskedés:

Boleszny Antal, Hunyadi-utca.
Berényi Bódog, Hunyadi-utca.
Daun Gyula, Hunyadi-utca.

Vendéglő, étterem:

Kovács János, vasuti vendéglő.
Magyar Király sörcsarnok.
Marcoin Jenő, Kaszinó-vendéglő.
Rensing Mátyás, Otthon-sörcsarnok.
Tóth és Norizsán, a nagyhid mellett.

Virágkereskedés és kertészet:

Oláh Gábor, Bajza-u.